

Nr 760

Av herrar **Ernulf** och **Alexanderson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 27, med förslag till ändringar i regeringsformen, m. m.

(Lika lydande med motion nr 975 i Andra kammaren)

I proposition nr 27 med förslag till ändringar i regeringsformen, m. m. föreslås som ett led i parlamentarismens inskrivande i grundlagen vissa regler om entledigande av statsråd. Sålunda föreslås ett stadgande i § 35 regeringsformen att ett statsråd — härvid bortses från statsministern — skall entledigas *dels* om statsministern avgår, *dels* under viss förutsättning i anledning av misstroendeförklaring från riksdagens sida, *dels* om statsministern begär entledigandet. Däremot anges inte möjligheten att statsrådet själv begär sitt entledigande.

Grundlagberedningen anför beträffande det sistnämnda förhållandet att statsministern självfallet inte förutsätts kunna tvinga annan statsrådsledamot, som önskar avgå från sin post, att stå kvar i regeringen. Den föreslagna ordningen motiveras av beredningen med att den lämnar utrymme för överväganden inom regeringen bl. a. om den närmare tidpunkten för entledigandet.

Självfallet kan det i vissa fall vara önskvärt med överväganden inom regeringen om bl. a. den närmare tidpunkten för avgången, när en ledamot av statsrådet önskar avgå. Vi kan emellertid inte anse det av denna orsak vara motiverat att införa en regel att en ledamot av statsråd ej själv skall kunna begära sitt entledigande. I praktiken underrättar han naturligtvis regelmässigt statsministern om sin önskan att avgå, och överväganden av olika slag blir därvid aktuella. Praktiskt sett torde därför resultatet regelmässigt bli detsamma, vare sig grundlagberedningens och propositionens ståndpunkt godtages eller statsrådsledamot får formell rätt att begära sitt entledigande. Principiella skäl talar emellertid enligt vår mening för det sistnämnda alternativet. I undantagsfall kan det också vara ett praktiskt intresse för en ledamot av statsrådet att kunna avgå omedelbart även mot statsministerns vilja.

Vad nu anförts kan tillgodoses genom en mindre ändring av propositionens förslag till ändrad lydelse av § 35 regeringsformen. Lämpligen synes andra stycket i lagrummet kunna få det innehållet att Konungen entledigar statsministern, om denne begär det, samt annan ledamot av statsrådet, om statsministern eller ledamoten begär det.

Vi hemställer alltså,

att riksdagen för sin del måtte antaga sådan lydelse av § 35 andra stycket regeringsformen att statsråd får rätt att själv begära sitt entledigande, samt att utskottet ville utarbeta härför erforderlig lagtext.

Stockholm den 27 februari 1968

Gudmund Ernulf (fp)

Erik Alexanderson (fp)
